

Michalovčan

zdarma • piatok, 30. október 2020 • ročník XXXI, číslo 22

**Plošné
testovanie**
v Michalovciach

2

**Blahoslavený
Dominik Trčka**
Michalovčan storočnice

3

**Starajú sa
o naše zdravie**
MUDr. Stanislav Filkor

4

**Spomínajme
ekologicky**
nezatažujme prírodu

8

aktuality

Primátor mesta Michalovce sa prihovára seniorom

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Oktober pomaly končí a my, zamestnaní hlavne pandémie, ktorá ohrozuje celý svet, sme sa nevenovali v tomto mesiaci, tak ako to roky bolo našim zvykom, našim starším spoluobčanom. Nezorganizovali sme tradičný koncert, nepozvali sme k nám do obradnej siene mestského úradu jubilantov a nenavštívili sme našich seniorov v denných centrách, ktorých činnosť sme naopak museli úplne zastaviť.

Je nám úprimne veľmi ľúto, že je to tak, ale veríme, že všetci a osobitne vy, milí naši seniori, to chápete. Všetko toto, čo je spomínané v úvode, nie je spôsobené našim nezaujmom o vás, ale okolnosťami, ktoré nám všetkým – nám i vám, bránia stretávať sa, čo musíme, aj v našom spoločnom záujme, plne rešpektovať.

Chceme však veriť, že aj napriek tomu všetkému, čo ľudstvo v súčasnosti prežíva, nestratíme optimizmus. Tak ako hovorí celý rad ľudových múdrostí, všetko raz pomíne. Aj voda pri najväčších povodniach raz opadne, aj najväčšie búrky určite vystriedajú slnečné dni, rovnako ako tmavé noci nahradia jasné rána. Preto veríme, že aj táto pliaga, ktorá nás teraz kvári, sa čoskoro stratí a my všetci sa vrátíme do normálu, ktorý však už môže byť aj v mnohom iný, než ten, na ktorý sme si zvykli, avšak stále lepší ako aktuálna skutočnosť, ktorú žijeme.

Hlavne preto, že osobne sa nemôžeme stretnúť, využívame túto formu na to, aby sme vám, milí naši seniori, aj teraz povedali, že si vás nesmierne vážime a že sme vám veľmi vďační za všetko, čo ste v prospech našej spoločnosti, no osobitne v prospech nášho mesta urobili.

Proti názoru, že všetko, čo je staré, je nemoderné, neživotaschopné a teda aj málo potrebné, je v protiklade výrok anglického filozofa Francisca Bacona, ktorý hovorí, že na kúrenie je najlepšie staré drevo, na pitie staré víno, na dôverné rozhovory starí priatelia a na čítanie starí autori. Toto by sme mohli doplniť aj tým, že na dobrú radu sú najvhodnejší starší skúsení ľudia s bohatými životnými skú-

senosťami a takými, vy, milí naši seniori, ste. Aj preto ste pre našu spoločnosť aj pre naše mesto veľmi cenní a potrební.

Mladosť má krásnu tvár, staroba zase dušu. Mladosti je vlastná dynamickosť, výbušnosť, starobe pokoj a rozvaha. Aj preto sa na mladých lepšie pozerá, aj preto sa z mladých dá väčšmi tešiť, avšak, aj preto sa starí lepšie počúvajú a dá sa od nich viac naučiť. Najmä vo svojich rodinách ste, milí senio-

ri, z tohto pohľadu nenahraditeľní. Vaša trpezlivosť a zhovievavosť pomáha vašim deťom pri výchove ich detí, rovnako ako vaša nekonečná rodičovská obetavosť je pre nich veľkou istotou. V každodennom zhone typickom pre dnešnú dobu je veľmi cenné, že v rodinách popri všetkom spomínanom vytvárate oázy pokoja, zamýšľania sa i spomínania.

Z toho istého dôvodu ste stále cenní aj pre naše mesto. Ste to práve vy, ktorí na základe bohatých životných skúseností viete porovnávať. Viete aj preto lepšie rozlišovať skutočne dobré od zlého, ktoré sa za dobré len tvári. Ste to v prvom rade vy, kto citlivo vníma aj menšie nedostatky, ktoré mladší neraz prehliadajú a ktoré sa hlavne vďaka vašim upozorneniam snažíme odstraňovať a tým robíť život v našom meste lepším, bezpečnejším a príjemnejším.

Osobitne si ceníme, že ste a chcete byť stále aktívni v mnohých oblastiach života v meste. Mnohí z vás sú aktívni v kultúre, v občianskych aktivitách a v spoločenských organizáciách. Aj v tom všetkom ste všade prínosom a zároveň aj dôkazom, že aj keď telo starne, duša môže zostať stále mladá.

Hlavne pre toto všetko chceme na vás stále pamätať. Chceme, ak to

pokračovanie na 2. strane

PLOŠNÉ TESTOVANIE

31. októbra
a 1. novembra
od 7.00 do 21.30 hod.

viac informácií
na 2. strane

od soboty
24. októbra platí
na celom Slovensku

**ZÁKAZ
VYCHÁDZANIA**
od 5.00 hod.
do 1.00 hod. ráno

viac informácií
na 6. strane

**SPOLOČNÁ
ZODPOVEDNOSŤ**
všetky informácie
o celoplošnom testovaní
na

www.somzodpovedny.sk

**DFS ZEMPLÍNÍK
PRE SENIOROV**

hudobno-tanečný
program

Facebook TV Mistral

dokončenie článku z prvej strany

Mesiac úcty k starším

bude čo i len trochu možné, zachovať vám všetky benefity, ktoré máte a na ktoré ste si už zvykli. Veľmi nás boľí, keď čokoľvek z toho musíme vo váš neprospech upravovať, čo nerobíme často a vždy sa pritom snažíme o to, aby to, čo vás zťažuje, bolo pre vás únosné. Verím, že aj toto sa nám darí a vašu nespokojnosť to nevyvoláva, za čo vám takisto, podobne ako aj za pochopenie, úprimne ďakujeme.

Vážení seniori, zostarnúť je výsada, ktorá mnohým nie je dopriata. Tešte sa, prosím, z toho, že vám to bolo dožičené. Tešte sa z toho,

že stále môžete byť súčasťou svojich rodín i súčasťou nášho mesta. Každý vek, každé obdobie ľudského života, má svoje čaro. Treba len chcieť aj čaro seniorského veku objaviť a treba len chcieť a vedieť ho aj naplno žiť. Želáme vám preto, aby sa vám to darilo. Želáme vám predovšetkým veľa zdravia, bez ktorého by to nebolo možné. Želáme vám aj veľa lásky od svojich najbližších a aj veľa priazne od všetkých, s ktorými prichádzate do styku.

Viliam Zahorčák
primátor mesta Michalovce

MICHALOVČAN OSLAVUJE 30 ROKOV

Pri tejto príležitosti sa vás chceme opýtať:

Články na akú tému, resp. ktoré rubriky čítate najradšej?
Čo by ste novinám zaželeli do budúcnosti?

Odpovede posielajte elektronicky: marcela.andreova@msumi.sk
alebo poštou: Michalovčan, Mestský úrad Michalovce,
Nám. osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce.

Plošné testovanie v Michalovciach

Slovenská vláda pristúpila k organizovaniu plošného testovania obyvateľov v dvoch termínoch, počas víkendov 31. októbra a 1. novembra a následne 7. a 8. novembra.

Mesto Michalovce v súvislosti so zabezpečením hladkého priebehu testovania úzko spolupracuje s organizáciami a inštitúciami, ktorí toto testovanie pripravujú. Uvádzame zoznam jednotlivých odberných miest, spolu 28, ktorý bol schválený armádou a v čase uzávierky novín je považovaný za definitívny:

- tri odberné miesta na ZŠ, Jána Švermu 6
- dve odberné miesta na ZŠ, Okružná 17
- tri odberné miesta na ZŠ, Jána A. Komenského 1
- ZŠ, Krymská 5
- dve odberné miesta na ZŠ, Moskovská 1
- SOŠ technická, Kapušianska 6
- Cirkevná ZŠ sv. Michala
- Gymnázium, Ludovíta Štúra 26
- ZŠ, Školská 2
- ZŠ Pavla Horova
- SOŠ technická, Partizánska 1

- SMM, s.r.o., Partizánska 23
- Technické a záhradnícke služby
- Mestské kultúrne stredisko
- TOPO - Life, Topolianska
- dve odberné miesta ZŠ T. J. Moussona
- Stredná zdravotnícka škola
- kultúrno-spoločenský dom, A. Šándora 1
- Mlynská ulica
- Gerbova ulica

Podotýkame, že občania sa môžu ísť otestovať na ktorékoľvek miesto. Mesto Michalovce má zabezpečený dostatok administratívnych pracovníkov, ktorí budú v skupinách testovacích tímov a rovnako máme pripravený aj dostatočný počet náhradníkov z radov dobrovoľníkov. V neposlednom rade Mesto doplnilo technické zásoby dezinfekčného materiálu a ochranných pomôcok pre prípad nevyhnutnej potreby na doplnenie chýbajúcich pomôcok.

Všetky ostatné informácie a podmienky, ako je čas testovania, systém, akým spôsobom testovať ľudí, príp. iné záležitosti – sú plne v kompetencii Ministerstva obrany SR a Ministerstva vnútra SR a Mesto je pripravené flexibilne spolupracovať podľa kladených požiadaviek.

ip

Spoločná zodpovednosť

Slovensko zažíva náročné obdobie. Od marca bojuje s pandémiou koronavírusu. Druhá vlna, ktorá Slovensko zasiahla v jeseni, každým dňom prekvapuje svojou silou. Počty nakazených sa pohybujú okolo 2000 nových prípadov denne, každým dňom stúpajú počty hospitalizovaných, pribúdajú úmrtia následkom ochorenia Covid-19.

Náročné obdobie a výnimočná situácia si vyžadujú neštandardné riešenia. Okrem vyhlásenia čiastočného lockdownu sa vláda Slovenskej republiky rozhodla uskutočniť aj celoslovenské plošné testovanie občanov na Covid-19. Spoločná zodpovednosť je názov logisticky najzročnejšej operácie v dejinách našej republiky.

Na jej prípravu a organizáciu sa aktívne podieľajú tisíce ľudí. Policajný zbor poskytuje policajtov, ktorí budú udržiavať verejný poriadok, v prípade potreby dozerat aj na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky v okolí odberných miest a tiež regulovať vstup do miestnosti na testovanie. Do priebehu plošného testovania je aktívne zapojený aj Hasičský a záchranný zbor a zabezpečí prísušníkov, ktorí budú odberať vzorky na ochorenie

ma

pobačeňe Miža z varoša

Dobrovoľne – našilu

Ňigda ňezname dňeška, co nas jutro čeka. I ja sebe dumat, že muj vnuk Patrik ľubi chodziec do školi, hrac fotbal zos kamaratami, učie še a sluchac, co mu hutorim. Ňeznam aňi jak, no jak u jari še učili pres počítač, ta še daco pohubilo. Ňe takoj, bo perše i teraz, jak še situacija opakovala, mi ho vidzel učie še jak predtim. No naraz jak kebi uderilo. Toto, co perše bulo zos radojscu, ta naraz mi ho mušel napominac. Perše mi dumat, že ho tota puberta lape. Jak mi nad tim rozдумoval, ta už u jari še mi vidzelo, že jak bi mu tota škola chibela. Pritim sam hutorel, že dachtori joho spolužiaci chodza do školi našilu. Teraz zaš to tak vižira, že vitrimal bi cali dzeň buc bez učeňa. Znam, našilu ho nucic do učeňa še ňeda. Ta rozдумujem, jak ho motivovac.

Došahnuc toho, co sebe rozдумame, še ňe furt da. Kec chcem is na fotbal, ta sebe kupim ľistok. Kec sebe chcem fotbal zakopac, mušim znac z lop-tu narabjac. Mušim mac dajaku kondičku. Vibrac sebe taku partiju, žebi mi ňebul lem ten, co jim noši lopti. Ta i u živoce ňemožem chcec daco a ňič pre to ňezrobic. Rozдумovaňe je najčeše, co še nam moze pritrafic. Vono to ňe je lem opakovac naučene abo odkukane. Vono to chce kuščok naučena še, zažic daco, přežic na vlastnej skuroj, znac rozpoznač mozne od ňemožneho, kec budze plano – co dalej? Bo u živoce ňemaš hotove navodi, co spravic. Ňigda ce še ňichto pitac ňebudze, jake ši mal znamki. No cali život še budzeš učie, jak zrobic daco co najlepši – dobrovolne. Ňe veckaľ, že bi ši to mušel spravic našilu. Bo kec to spraviš našilu, ta už lem zo strachu. A ten ňebiva dobrí radca.

Vaš Mižo z varoša

DETI ZO ZEMPLÍNKA SENIOROM

„VÁM Z DETSKÉHO SRDIEČKA VĽÚDNY POZDRAV S PRIANÍM LETÍ, VELA ZDRAVIA, ŠŤASTIA TO VÁM PRAJÚ VŠETKY DETI Z DETSKÉHO FOLKLÓRNEHO SÚBORU ZEMPLÍNKA.“ OKTÓBER NÁM PRIPOMÍNA JEDNU Z NAJVZÁČNEJŠÍCH CNOSTÍ. JE ŇOU ÚCTA K STARŠÍM. DETI Z DFS ZEMPLÍNKA KAŽDOROČNE SPESTROVALI TENTO ČAS V DOMOVOCH DŮCHODCOV PIESŇAMI A TANCAMI. PRE PANDEMICKÚ SITUÁCIU TO TENTO ROK NEBOLO MOŽNÉ. PRIPRAVILI SI PRETO KRÁTKY HUDBO-TANEČNÝ PROGRAM VO SVOJEJ TANEČNEJ SÁLE. DALI TAK NAJAVO, AKO SI VÁŽIA ŠEDINY A VRÁSKY, KTORÉ SÚ SYMBOLMI MÚDROSTI A SKÚSENOSTÍ. PROGRAM UVIEDLA TELEVÍZIA MISTRAL A MÔŽETE SI HO POZRIEŤ NA FB TV MISTRAL.

MGR. PATRICIA BUXAROVÁ

Dominik Trčka – Michalovčan storočnice

Toto meno je mnohým Michalovčanom veľmi dobre známe. Blahoslavený Dominik Trčka sa stal víťazom minuloročnej ankety Michalovčan storočnice. Občianske združenie Priatelia Zemplína sa rozhodlo obraz tohto mučeníka venovať mestu Michalovce. Slávnostne ho v uplynulom týždni odovzdal Ing. Hlohin primátorovi mesta, Viliamovi Zahorčákovi.

A prečo práve označenie Michalovčan storočnice?

Prípomeňme si spolu minuloročné udalosti, s ktorými sa spája aj historický moment v dejinách Michaloviec. V roku 2019 uplynulo presne sto rokov, odkedy sa naše mesto stalo centrom českoslo-

venskej Zemplínskej župy. Pri tejto príležitosti bolo organizovaných množstvo podujatí a aktivít v spolupráci so Zemplínskym múzeom v Michalovciach, ktoré bolo ich odborným garantom. Súčasťou osláv bolo aj vyhlásenie ankety s názvom Michalovčan storočnice, ktorú

organizovala komisia pozostávajúca z profesionálnych historikov, múzejníkov a pracovníkov mesta. Starostlivo vybrala desať významných osobností z našej histórie. O tom, kto sa stane víťazom tejto ankety, rozhodli Michalovčania prostredníctvom hlasovania. Me-

dzi nominovanými boli významné osobnosti z rôznych oblastí. Víťazom sa stal rehoľník, redemptorista Dominik Trčka, ktorého v roku 2001 pápež Ján Pavol II. vyhlásil za blahoslaveného. V roku 1945 sa stal predstaveným novej viceprovincie redemptoristov so sídlom v Michalovciach. Od roku 1950 bol prenasledovaný režimom a po krátkom procese v roku 1952 väznený v Ilave, Mirove a Leopoldove. Zomrel na zápal pľúc 23. marca 1953. Pochovali ho na cintoríne leopoldovskej väznice, v roku 1968 boli jeho ostatky prevezené do Michaloviec a uložené v Bazilike Minor Zoslania Svätého Ducha.

Na znak úcty k tomuto mučeníkovi, ktorý ovplyvnil našu históriu, sa mesto Michalovce rozhodlo pomenovať ulicu alebo mestskú časť po Dominikovi Trčkovi. Samospráva tiež plánuje zhotovenie busty, ktorá bude umiestnená na dôstojnom mieste v našom meste.

Simona Pažinková

Zapojte sa do prieskumu verejnej mienky

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Michalovciach zverejnil dotazník zameraný na problematiku radónu.

Cieľom dotazníka je získať informácie, ktoré by pomohli pripraviť postupy na zníženie záťaže vyplývajúcej všeobecne zo zdravotných rizík a konkrétne z radónu. Vyplnenie prieskumu trvá 10 až 15 minút a poslúži na pochopenie vnímania zdravotného rizika Slováckmi

a na zistenie, či rôzne metódy na jeho zníženie sú prijateľné alebo neprijateľné. Účasť je anonymná. Neexistujú správne alebo nesprávne odpovede, cieľom je zistiť názor ľudí.

Dotazník bol vypracovaný pracovníkmi medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni a je k dispozícii v približne 20 krajinách Európskeho regiónu. Dotazník môžu vyplniť občania Slovenskej republiky všetkých vekových kategórií a je k dispozícii online: <https://steam-sk.limequery.com/>

ruvz mi

JESENNÉ PRÁZDNINY

v základných školách a materských školách sa na základe opatrení zverejnených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR uskutočnia v termínoch

30. októbra a 2. novembra

Žiaci budú mať prázdniny aj **6. a 9. novembra**

Starajú sa o naše zdravie

Po skončení Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach v roku 1982 nastúpil do NsP Michalovce na onkologické oddelenie, neskôr pracoval na gynekologicko-pôrodnickom oddelení. Vo svojom odbore sa venuje pôrodníctvu a otvorenej operačnej technike. Od roku 2009 je primárom gynekologicko-pôrodnického oddelenia. Počas pôsobenia vchoval viacero lekárov špecialistov. Vždy sa každému lekárovi snaží odovzdať všetky svoje vedomosti, nebráni nikomu v jeho profesijnom raste a v rozvoji operačných metód. Okrem otvorenej chirurgii na oddelení sa venuje aj laparoskopickým operáciám všetkého druhu.

MUDr. Stanislav Filkor

primár Gynekologicko-pôrodnického oddelenia, Nemocnica Svet zdravia Michalovce

Aké služby a benefity môžu budúce mamičky očakávať na vašom oddelení?

Budúce mamičky prichádzajú rodiť do novej nemocnice, kde sa o nich postará tím erudovaných pracovníkov. Na našom oddelení strávia pár najkrajších dní vo svojom živote – privedú na svet svoje potomstvo. To, čo sa v starej nemocnici považovalo za nadštandard, je teraz bežný štandard. Nové pôrodné boxy, aplikácia pôrodného plánu, komfortné ubytovanie, dostupnosť všetkých metód pre zníženie bolesti a tým aj stresu pri pôrode (napr. plyn Entonox, epidurálna analgézia a pod.). K dispozícii máme kvalitný tím s nami spolupracujúcich anesteziológov a možnosť spinálnej anestézie pri pôrode cisárskym rezom v oveľa väčšej miere ako kedysi. Spomeniem aj výber vlastnej hudby pri pôrode a k tomu všetkému, samozrejme, patrí aj prítomnosť partnera pri pôrode, ktorá je však v súčasnosti limitovaná pandémiou COVID-u 19. Ďalej môžu využívať fit loptu, muzikoterapiu, vodnú sprchu, svoj doma vypracovaný pôrodný plán alebo služby laktáčnej poradkyne. Rodičky majú tiež možnosť dať si odobrať a uskladniť pupočníkovú krv. Po pôrode majú k dispozícii samostatné alebo dvoj lôžkové izby a nadštandardné jednopostelové izby. Napríklad hneď po pôrode prikladáme novorodenca na matku a k prsníku, kde môže ostať celé dve hodiny.

Ako sa vyvíja pôrodnosť v našom regióne?

Keď som nastúpil do práce, tak tu bolo takmer 2000 pôrodov, ktoré postupne klesali na 1000 a aj nižšie. Posledné tri roky máme stúpajúcu tendenciu a dva roky máme počet pôrodov znovu nad tisícokou. Už i tohto roku máme k dnešnému dňu (23. október) 877 pôrodov. Tento údaj sa však netýka len nášho spádového regiónu, pretože pôrodnica má nadregionálny charakter a rodičky v snahe maximálne si vychutnať toto krásne obdobie, pri-

chádzajú k nám aj z iných okresov, čo nás teší a, pochopiteľne, dvíha štatistické údaje.

Spĺňa pôrodnica v Nemocnici Svet zdravia Michalovce personálne a prístrojové štandardy pre rok 2020?

Určite áno, personálnu oblasť som už spomínal a prístrojová technika, akou disponujeme, vyhovuje požiadavkám pre súčasnú dobu. To, čo potrebujeme pre potreby našej nemocnice, máme k dispozícii.

Ako by ste opísali prácu v michalovskej nemocnici?

Spomeniem napríklad nový systém manažovania operačných výkonov, systém plávajúcich lôžok a spojenia oddelení do klastrov. S novou nemocnicou je spojené aj personálne obsadenie, nakoľko určite nová nemocnica prilákala lekárov, o ktorých bola predtým na oddelení núdza. Celá koncepcia práce je diametrálne odlišná oproti predchádzajúcemu stavu. Lekári si priebežne dopĺňajú špecializáciu, evidujeme záujem o prácu na oddelení, ktoré je perfektne prístrojovo vybavené. Aj takéto prostredie môže dopomôcť udržať lekárov na pracovisku. Do nového a dobre vybaveného prostredia

je každodenná radosť prichádzať ráno do práce. Na oddelení máme aktuálne deväť lekárov, z toho dvaja majú atestáciu a ďalší sú v príprave na špecializáciu. Nikomu z nich nebránim v rozvoji, majú prístup k pôrodom ako aj k operáciám, a to či otvoreným alebo laparoskopickým. Vykonávame všetky brušné gynekologické operácie, laparoskopické operácie, aj vaginálne operácie a máme k dispozícii aj jednoduchú chirurgiu. Vo svojej práci chcem naďalej rozvíjať všetky dostupné novinky, či už v pôrodníctve alebo v gynekológii. Na našom oddelení som umožnil rozvoj gynekologickej onkológie, ktorý sa tohto roku od nás už oddelil a je pod vedením primára Bujňáka, využívajúc naše priestory a operačnú sálu.

Dochádza pri pôrode alebo v čase gravidity aj ku komplikáciám?

Čo sa týka pôrodov, tak samozrejme by sme boli najradšej, keby všetky prebehli bez akýchkoľvek problémov. Ale niekedy sa to skomplikuje a pôrod končí operačne. Je to asi 25% z celkového počtu pôrodov. Sú aj také prípady, že rodinní príslušníci zavolajú záchranku a privedú tehotnú ženu bez dokladov, v bezvedomí a „riešte to“. Najčastejšie ide o eklamptické záchvaty alebo o tehotné ženy s rozsiahlym krvácaním pri predčasnom odlúčení placenty. Počas mojej praxe som sa s týmito prípadmi stretol viackrát. Najhoršie na tom je, že pri rozsiahlom krvácaní rodičky doma ešte čakajú a potom prichádzajú v zlom stave a často s odumretým plodom a s ohrozením svojho života. Stáva sa aj to, že placenta prerastie stenu maternice počas tehotnosti a pri pôrode ju nemôžeme odlúčiť a preto musíme ženu operovať – vybrať jej maternicu. Je to vždy vážny komplikovaný stav s celým radom následných komplikácií ako zlá zraňanivosť krvi a pod. Počas svojej praxe som sa stretol aj s donosenou mimomaternicovou graviditou s pôrodom živého dieťaťa, samozrejme, počas cisárskeho rezu. Tu chcem ešte pripomenúť, že vo veľkej miere ťažké a komplikované prípady nechodia na poražku, sú bez dokladov, bez údajov, ktoré nevyhnutne potrebujeme.

Súrne privezená pacientka nemá stanovenú krvnú skupinu, základné odbery a nič o nej nevieme, ani o jej predchodoch či sprievodných ochoreniach, o jej užívaní liekov. Je to potom priveľmi stresujúce za pár minút či sekúnd rozhodovať v snahe zachrániť dva či tri ľudské životy.

Čo je Baby friendly hospital?

Iniciatíva nemocníc priateľských k deťom (BFHI) je celosvetový program Svetovej zdravotníckej organizácie a UNICEFU presadzovaný na našom území od roku 1993. Zameriava sa na zlepšenie starostlivosti o tehotné ženy, mamičky a novorodencov v zdravotníckych zariadeniach, ktoré poskytujú materské služby na ochranu a podporu dojčenia. Implementáciou „10 krokov k úspešnému dojčeniu“ motivuje zdravotnícke zariadenia k podpore a ochrane dojčenia. Na našom pracovisku máme vyškolené dve laktáčne poradkyne a snažíme sa, aby všetky rodičky z nášho oddelenia odchádzali domov s rozbehnutou laktáciou. Mamičky majú svoje deti počas celej hospitalizácie pri sebe, samozrejme, až na niekoľko výnimiek, ktoré neumožňujú mať dieťa na izbe, napríklad predčasné pôrody, choré deti a pod.

Prečo sa Nemocnica Svet zdravia Michalovce snaží získať certifikát BFH?

Získanie certifikátu BFH je určitou známkou kvality poskytovania starostlivosti o matku a dieťa. Cieľom nemocnice je poskytnúť mamičkám a novorodencom čo najkvalitnejšiu zdravotnú starostlivosť a vytvoriť tak vhodné podmienky na úspešné dojčenie, ktoré má pozitívny vplyv na mamičku a jej dieťa.

Predstavíte nám na záver svoje vízie a plány do budúcnosti?

Máme víziu udržať tím špecialistov na oddelení, podporovať ich snahu vzdelávať sa a špecializovať napríklad na USG, LSK a pod. Samozrejme, chceme šíriť dobré meno michalovskej gynekológie aj za hranicami okresu Michalovce. Pre našu prácu je zadosťučinením spokojná pacientka a jej úprimné podakovanie nás teší a motivuje k ďalšiemu zlepšovaniu.

Jazyky inak

EURÓPSKY DEŇ JAZYKOV

Už 19 rokov je 26. september Dňom európskych jazykov. Školy majú možnosť zúčastniť sa rôznych aktivít, alebo samy navrhnu a realizujú podujatie, zamerané na cudzie jazyky. Študenti Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Michalovciach sa 5. a 6. októbra zapojili do online aktivít. Vyskúšali si v nich svoje vedomosti o jazykoch Európskej únie, zábavnou formou porovnávali európske jazyky a navrhli logo pre Európsky deň jazykov. Učitelia cudzích jazykov mali možnosť absolvovať rôzne semináre, čo prispieva k ich profesionálnemu rozvoju. Dúfame, že si všetci z tejto akcie odniesli motiváciu a množstvo nápadov ako sa dá zvládať štúdium cudzích jazykov bez stresu a hrovou formou.

ERASMUS DAYS

Učitelia SOŠ obchodu a slu-

žieb sa zúčastnili webinára (seminár prostredníctvom internetu) o programe EÚ Erasmus+ na podporu vzdelávania a odbornej prípravy mládeže a celoživotného vzdelávania v Európe. Dozvedeli sa o možnostiach zapojenia sa do programov, ktoré môžu absolvovať ako učitelia, majstri odborného výcviku, či pracovať v rámci školského vzdelávania so študentmi. Koordinátorka a účastníci úspešných projektov sa podelili o svoje skúsenosti s ďalšími kolegami. Súčasťou webinára boli ukážky výstupov študentov, ako napr. denníky z mobility, recepty, ktoré študenti pripravovali, fotografie rôznych aktivít. V záverečnom kvíze zistili svoje vedomosti o programe Erasmus+. Veríme, že webinár prispeje k získaniu medzinárodných skúseností a ďalšie úspešné projekty.

M. Mihalková

Prihláste sa na týždenný odber newslettera

MICHALOVCE
moje mesto
mojemesto@msumi.sk

dva týždne v kultúre

SÁROVA BYSTRICA V DIGITÁLNO M PRIESTORE

krajská súťaž mladých moderátorov
november 2020, Zemplínske osvetové stredisko

MINECRAFT KVÍZ

online kvíz o budovateľskej strategickej hre
Zemplínska knižnica G. Zvonického – www.zkgz.sk

OBRÁZKOVÁ SÚŤAŽ „ČO JE TO?“

online súťaž o obrázkoch z vesmíru
Hvezdáreň Michalovce www.hvezdaren-mi.sk

Program kina si môžete pozrieť na internetovej stránke
www.kino.michalovce.sk

Rádio Šírava má jeden rok

Začiatkom novembra 2020 uplynie rok, odkedy si mohli poslucháči po prvýkrát naladiť živé vysielanie Rádía Šírava v aute, doma či v práci.

Odvtedy prináša svojim poslucháčom informácie o regióne, spoločenskom dianí či rozhovory s osobnosťami. Hudobne je rádio zamerané na pesničky zo súčasnosti, no nechýbajú ani hity minulého tisícročia.

Za vznikom rádia stoja dvaja Michalovčania, Štefan Pokoželec a Vladimír Bučko. Prvý z nich má na starosti technické vybavenie, vysieláče a rozvysielanie rádia na frekvenciách, druhý programovú štruktúru a personálne zabezpečenie rádia. Vlado Bučko hovorí o význame rádia pre Michalovce aj celý Zemplín: „Donedávna Zemplín nemal vlastné rádio, informácie o ňom z iných rádii sú čiastkové a sporadické. My prinášame kvalitný obsah o celom regióne, živé moderovanie v ranej relácii Ko-

rec noci od 7.00 do 9.00 hod. a taktiež popoludní v relácii Šicko možné, od 15.00 do 18.00 hod. Nechýbajú informácie o počasí pre náš región s Petrom Jurčovičom, rozhovory s našimi osobnosťami, informácie o významných udalostiach u nás, súťaže, vlastné rubriky ako Slovník vychodňara či Opýtajte sa lekára.“ Štefan Pokoželec doplnia technické informácie. „V súčasnosti vysielame na frekvenciách 93,9 a 89,7 FM, ale už na prelome rokov budeme vysielat na nových frekvenciách pre Humenné, Vranov a Trebišov. Každý deň pracujeme s vysielacími, aby výstup pre poslucháčov bol kvalitný a obsah celý región až po Košice.“

Rádio osláví svoj prvý rok v éteri 4. novembra narodeninovým vysielaním, rozhovormi so známymi ľuďmi, nebude chýbať kopec súťaží, upútavky na nich už bežia vo vysielaní. Cieľom Rádía Šírava je aj naďalej poskytovať kvalitný obsah, dobrú hudbu a oslovit čo najširší okruh poslucháčov.

rš

Pamätné dni našej histórie

V tomto roku si pripomínáme 102. výročie vzniku Československej republiky a Deklarácie slovenského národa. Mnohí významní historici považujú 28. október 1918 za jednu z najprelomovejších udalostí novodobých dejín Slovenska.

Vedúce osobnosti, T. G. Masaryk, E. Beneš a M. R. Štefánik, vynaložili veľké úsilie, aby sa mohol zrodiť nový štátny útvar. Prvá dohoda o vzniku československého štátu

bola uzavretá medzi Slovenskou ligou a Českým národným združením v meste Cleveland koncom októbra 1915. V Paríži vznikla začiatkom roku 1916 Československá národná rada, ktorá sa svojou činnosťou snažila získať súhlas západných mocností s povojnovým usporiadaním československého štátu. Pittsburskú dohodu podpísali 30. mája 1918 predstavitelia slovenských a českých organizácií v USA. 28. októbra 1918 sa rakúsko-uhorská monarchia podriadila mierovým podmienkam a Národný výbor v Prahe vyhlásil československú samostatnosť. Slovenská politická reprezentácia vyhlásila 30. októbra 1918 Deklaráciu slovenského národa, ktorou Slováci

vyjadrili súhlas so vznikom Československej republiky.

Nový československý štát znamenal pre Slovákov radikálnu zmenu. Z národa, ktorý v Uhorsku nemal právo na existenciu, sa stal štáttvorný národ. Rozšírili sa občianske práva Slovákov – zaviedlo sa všeobecné a tajné volebné právo (aj pre ženy). Vzniklo množstvo slovenských škôl. Založená bola Univerzita Komenského (1919), Slovenské národné divadlo (1920) a svoju činnosť obnovila Matica slovenská (1919). V roku 1926 začalo v Bratislave pravidelné rozhlasové vysielanie. Vo všeobecnosti sa rozvíjala slovenská tlač, literárna tvorba, kinematografia a umenie.

Slovensko sa elektrifikovalo a rozširovala sa jeho cestná a železničná sieť. V roku 1918 bola uzákonená osemhodinová pracovná doba, zákon z roku 1919 zakazoval prácu detí a upravil prácu mladistvých, zákon z roku 1921 upravil systém kolektívnych zmlúv.

Československo bolo rovnako štátom Čechov ako aj Slovákov. Slovenská republika je nástupníckym štátom po Československu, rovnako ako Česká republika. Snáď raz bude 28. október 1918 uznaný za štátny sviatok Slovenskej republiky. Vyjadrili by sme tak úctu tisíciam neznámym mužom a ženám, ktorí sa o vznik republiky zaslúžili.

Mgr. Vlasta Vojníková

Michalovčan informuje

VÍTAME MEDZI NAMI NAŠICH NAJMENŠÍCH...

Gabriel Buraš
Jana Tkáčová
Lubomír Chovan

DO STAVU MANŽELSKÉHO VSTÚPILI...

Tomáš Hirko
a Michaela Rabinčáková

Martin Jonek
a Eďita Urbancová

Roman Záhorec
a Viktória Kličová

Slavomír Hrabovský
a Emília Sedláková

Spomienka na zosnulých

Tento rok je zvláštnym. Možno sme si uvedomili skutočnosť, že nič, čo sme považovali za samozrejmé, ňou vôbec nemusí byť. Máme pocit, že sa svet zastavil, či zbláznil? Možno by stačilo na celú situáciu zmeniť uhol pohľadu. Čo nemožno zmeniť, treba prijať. Aj atmosféra spomienky na našich zosnulých bude tento rok odlišná. Opatrenia súvisiace s pandemiou neodporúčajú ani návštevu cintorínov. Mnohí z nás to môžu vnímať ako ťažkosť, ktorá je prí-

činou smútku. Pomôže nám byť vďační za to, čo práve prežívame. Nemusíme sa predbiehať v čo najkrajších kyticiach. To, čo môžeme pre zosnulých urobiť, je spojenie s nimi v modlitbe. Tu sa črtá ďalšia devíza, z ktorej môžeme mať úžitok, a tou je atmosféra pokoja. Tá je umocnená vierou, že biologická smrť nie je totálnym koncom, z ktorého niet úniku, ale pokračovaním života v plnosti, v jednote s tým, ktorý je jeho Darcom.

PaedDr. Ivana Mochorovská

Fenomény sveta

V Základnej škole Teodora Jozefa Moussona už tretí školský rok realizujeme projekt Fenomény sveta z dielne spoločnosti Edulab Bratislava.

Projekt je zameraný na medzipredmetovú výučbu. V našej škole sa realizuje formou vyučovacieho predmetu Fenomény sveta v 5. a 6. ročníku, formou záujmového útvaru a blokovým vyučovaním. Žiaci spoznávajú svet interaktívnym vyučovaním v oblastiach Voda, Vzduch, Kultúra, Komunikácia, Slnko a momentálne pracujeme s fenoménom Peniaze.

Vyučovanie finančnej gramotnosti sme v tomto školskom roku spestrili žiakom 9. ročníka práve fenoménom Peniaze. Ako sami žiaci hovoria, doteraz ani len netušili, čo všetko z nášho života je s peniazmi spojené. Dozve-

deli sa, ako peniaze vznikli, aké majú ochranné prvky, počítali rodinný rozpočet, zisťovali, ako reklama a sociálne siete vplývajú na ich myslenie, museli si dávať pozor na ochranu osobných údajov, učili sa platiť bezhotovostne a sledovali nástrahy, ktoré na nich číhajú. Nakupovali online, v zmenárni si menili peniaze, zistili, aký je rozdiel medzi debetnou a kreditnou kartou, medzi hrubou a čistou mzdou. Pátrali po odpovediach na otázky, čo sa dá kúpiť za peniaze a čo nie, či môže mať človek aj viac zdrojov príjmov, či vieme šetriť, aké finančné inštitúcie existujú a ktoré finančné produkty a služby nám poskytujú, na čo si treba dať pozor pri hypotéke, či je výhodnejšia kúpa vlastného bývania alebo prenájom.

Aktív v rámci jednotlivých tém bolo veľa. Veríme, že takéto praktické a inovatívne vyučovanie ich pripraví na život v dnešnej modernej dobe.

Mgr. Lenka Paľová

TV MISTRAL
Michalovce

Noviny Mistral

a športové správy

premiéra každý štvrtok o 16.00 hod.

reprízy každú párnú hodinu

s výnimkou vysielania záznamu a Žihadla

Záznam

Z vystúpenia žiakov SZUŠ TalentUm – Dožinky

repríza v júla 2015

vo vysielaní od piatka 30. októbra
počas celého týždňa od 14.00 hod.

Dokument

Obchodovanie s ľuďmi

v piatok 30.10., v pondelok 2.11. a v stredu 4.11.

vždy o 18.00 hod.

SLEDUJTE NÁS

v sieti UPC Slovensko, na www.tvmistral.sk, na Facebooku a na Youtube (Redakcia Mistral). Aj vo vysielaní partnerských televízií TV ZEMPLIN a TV VÝCHOD. Už aj v sieti Magio (Telekom) a Orange TV.

Od soboty 24. októbra platí na celom Slovensku

ZÁKAZ VYCHÁDZANIA

od 5.00 hod. do 1.00 hod. ráno

Výnimky:

- cesta do zamestnania
- najbližšie potraviny, drogéria, lekárne, lekár
- cesta na poštu, do banky, do poisťovne, čistiarne, autoservisu, kľúčovej služby, očnej optiky, na čerpaciu stanicu, STK
- cesta na testovanie
- pohreb blízkej osoby, uzavretie manželstva, krst
- starostlivosť o blízku osobu
- zabezpečenie starostlivosti o domáce zvieratá
- venčenie psa, mačky do 100 metrov od miesta bydliska
- pobyt v prírode v extraviláne obce v rámci okresu
- spríevod dieťaťa do jasí, materskej školy a základnej školy pre žiakov 1. až 4. ročníka

Michalovčan

Michalovčan – dvojtýždenník občanov Michaloviec – vychádza každý párný piatok zadarmo. Vydáva Mestský úrad Michalovce, Nám. osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce, IČO: 00325490. Predseda redakčnej rady: PhDr. Jana Cibereová, jana.cibereova@centrum.sk, redakcia: Ing. Iveta Palečková, e-mail: iveta.paleckova@msumi.sk, Mgr. Marcela Andréová, e-mail: marcela.andreova@msumi.sk, JUDr. Simona Pažinková, e-mail: simona.pazinkova@msumi.sk, tel.: 6864 242. Inzerciu prijíma: Turistická a informačná kancelária, e-mail: iveta.pazicova@msumi.sk, gabriela.kovtunova@msumi.sk, tel.: 6864 105, členovia redakčnej rady: Mgr. Miroslav Duřinec, RNDr. Lýdia Sidivárová, Damián Tüdöš, Mgr. Ján Várady, Míchal Oros. Uzavierka príspevkov a fotografií je každý pondelok v nepárnom týždni – do 12.00 hod. Adresa redakcie: Michalovčan, Mestský úrad Michalovce, Nám. osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce, č. dverí 242 a 105, www.michalovce.sk. V meste Michalovce dvojtýždenník rozširuje redakcia. Vychádza v náklade 5000 kusov. Evidované MK SR ako periodická tlač pod číslom EV 3787/09. ISSN 1339-0031.

malý oznamovateľ

Rôzne

- Dám do prenájmu garáž na Ulici kpt. Nálepku 6, Michalovce. Tel.: 0944 009 259
- Predám poschodový RD v Strážskom v pôvodnom stave, zachovalý, suchý, slnečný, rok výstavby 1975. Plocha pozemku 747 m², garáž, ovocná záhrada. Cena dohodou. Tel.: 0905 346 402. Volat po 15.00 hod.
- Predám rohovú gaučovú súpravu zelenej farby, rozťahovacia s úložným priestorom + kreslo, slovenská výroba, vo veľmi dobrom stave. Cena 300 €. Dohoda možná. Tel.: 0907 769 185

prerušenie distribúcie elektriny

- 2. novembra od 08.00 hod. do 12.50 hod., úseky: Ul. Hviezdoslavova č. 9, 11, 13, 15 a parcela č. 1247/17
- 4. novembra od 09.00 hod. do 13.30 hod., úseky: Ul. P. I. Čajkovského č. 19, 22 – 34 párne, Ul. Fr. Kráľa č. 17, Ul. pri sýpke č. 2 – 14 párne, 5 – 17 nepárne, Ul. kpt. Nálepku č. 26, Ul. Sama Chalupku č. 20 a parcela č. 4323, Ul. jaroslawská č. 1, 3, 5, 6372, 5761/3, 5702
- 5. novembra od 13.00 hod. do 15.30 hod., úseky: Ul. topolianska č.d. 113 – 201 nepárne, 130 – 220 párne a parcely č. 527, 524, 523, 522/1, 522/2, 519/1, Ul. letná č.d. 1 – 31 nepárne, 2 – 14 párne, 5860, 3664/210A, Ul. jarná č. d. 1 – 9
- 18. novembra od 08.00 hod. do 13.00 hod., úseky: Ul. J. Barča-Ivana č. 1 – 43 nepárne, 2 – 22 párne, Ul. močarianska č. 2, 108 – 126 párne, 130 – 152 párne, 156, 1596, 3667 a parcela č. 265/1 – 9

Bližšie info: www.michalovce.sk, úradná tabuľa MsÚ

Hviezdoslavov Kubín

Hviezdoslavov Kubín je celoštátna postupová súťažná prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe detských recitačných kolektívov a divadiel poézie, detí, mládeže a dospelých. Je najstaršou a najprestížnejšou súťažou v umeleckom prednese a vrcholným podujatím, ktoré vytvára a formuje kultúru slovenského národa.

Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach, v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja, je z poverenia Národného osvetového centra v Bratislave organizátorom krajskej súťažnej prehliadky 66. Hviezdoslavov Kubín 2020. Nariadenia vlády a Úradu verejného zdravotníctva SR, súvisiace s pandémiou COVID 19 na Slovensku, priniesli od začiatku roka pre organizátorov novú skúsenosť a prinútili preorganizovať a prepracovať systém súťaženia. Zmenili sa termíny postupových súťaží aj celoslovenského kola. Zostala len IV., V. kategória, detské recitačné kolektívy a divadlá poézie. Pre

pandémiu sa uvažovalo aj o zrušení tohto ročníka, ktorý však priniesol aj niečo nové a netradičné. Realizátori a usporiadatelia jednotlivých kôl prišli s myšlienkou usporiadať neoficiálnu súťaž a prehliadku v online formáte, resp. v digitálnom priestore pre zrušené kategórie. Pripojili sme sa aj my, Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach, ako organizátor krajského kola tejto súťaže v Košickom samosprávnom kraji. Recitátorov I. – III. kategórie si môžete pozrieť na YouTube.

Národné osvetové centrum v Bratislave umožnilo zrealizovať krajskú súťaž pre 4. a 5. kategóriu v KSK v digitálnej podobe, pri dodržaní platných hygienických opatrení. Prebiehala bez účasti divákov a v jednotlivých okresoch individuálne. Do krajského kola sa zapojili súťažiaci z okresov Košice, Spišská Nová Ves a Michalovce. Zemplínske osvetové stredisko ako organizátor spracovalo nahrávku, ktorá bola postúpená porote. Porota hodnotila súťažné prednesy online. Výsledky sú zverejnené na stránke a sociálnych sieťach ZOS. Okres Michalovce úspešne reprezentoval študent Gymnázia Pavla Horova Michalovce Miloš Vrabel, ktorý sa umiestnil v poézii na 3. mieste. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Mgr. Lucia Vetrecinová

spoločenská rubrika

poďakovanie

S hlbokým zármutkom oznamujeme všetkým príbuzným, priateľom, známym, že nás dňa 12. októbra vo veku 71 rokov navždy opustil milovaný manžel, otec, dedko

RASTISLAV ŠAMUDOVSKÝ

Ďakujeme všetkým, ktorí sa pre pandémiu nemohli zúčastniť rozlúčky, ale myšlienkami, modlitbami boli s nami. Smútiaca rodina

spomienka

Dňa 28. októbra uplynulo 5 smutných rokov, čo nás navždy opustila milovaná mamka a babka

MARTA FAJNEROVÁ

s láskou a úctou spomínajú dcéry Marta a Iveta s rodinami

Odišiel vzácny človek

Oddaný odbojár, člen Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, čestný a obetavý človek.

Aj taký bol Ing. Michal Mazúr, najstarší člen oblastnej organizácie protifašistických bojovníkov v Michalovciach. Jeho srdce dotľklo 3. októbra.

Michal Mazúr sa narodil 6. novembra 1925 v obci Jastrabie pri Michalovciach. Po ukončení štúdiá na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre sa venoval poľnohospodárstvu. Bol hnacím motorom pri zakladaní štátnych majetkov na východnom Slovensku. Ako riaditeľ pracoval na STS Michalovce, neskôr na Okresnej poľnohospodárskej správe v Michalovciach a zastával aj funkciu podpredsedu pre poľnohospodárstvo na ONV Michalovce. Na jeseň 1989 bol pri otvorení terajšieho Michalovského domu seniorov, kde pôsobil až do odchodu do dôchodku v r. 1992.

Popri všetkej práci okolo poľnohospodárstva sa venoval aj odbojárskej práci. Za celý svoj život pôsobil nielen ako člen predsedníctva základnej organizácie ale aj v okresnom výbore Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) až do roku 2015. Z jeho

iniciatívy boli obnovené pamätníky padlým vojakom v obci Priekopa, padlým prieskumníkom Červenej armády v Remetských Hámroch, pamätník na Bielej hore v Michalovciach a pamätník vojakov Červenej armády na cintoríne v Michalovciach. To všetko v spolupráci s nadšencami z Oblastného výboru SZPB Michalovce. Za svoju statočnú prácu v SZPB bol vyznamenaný všetkými medailami ÚR SZPB ale aj pamätnými medailami. Nezabudli na neho ani naši priatelia z Ukrajiny a Českej republiky, ktorí ho ocenili svojimi najvyššími oceneniami.

Drahý náš Michal, aj naďalej budeš žiť v našich srdciach a myšliach pri organizovaní podujatí pre veľkú rodinu členov SZPB, ale hlavne pre mladých tak, ako si to stále prizvukoval. Budeme si pamätať tvoje krédo: „*Chráňte si vybojovaný mier, je zárukou úspechu a radosti pre všetkých!*“.

Ing. Marián Lukáč

čítajte nás aj na
www.michalovce.sk
v časti Michalovčan

Deň športu

Slovenský zväz telesne postihnutých a jeho Okresné centrum Michalovce uskutočnili tradičnú akciu – Okresný deň športu telesne postihnutých.

Jeho 13. ročník sa konal za skvelej podpory Mesta Michalovce, zástupcu primátora Ing. Sokologorského, starostov obcí Kusín, Jovsa a Poruba pod Vihorlatom.

Akcia sa konala na strelnici v Porube pod Vihorlatom. Súťažilo sa v štyroch disciplínach. Víťazi boli ocenení krásnymi cenami. Darček však dostali všetci zúčast-

není, pretože tento rok je jubilejný a Slovenský zväz telesne postihnutých oslavuje 30. výročie založenia na Slovensku. Kvalitné a bohaté občerstvenie, hodnotné ceny, dobrá nálada, priateľské stretnutia a dobré počasie v lone prírody prispelo k úspešnému a nezabudnuteľnému športovému dňu, ktorý povzbudil nielen telo ale aj dušu zúčastne-

ných. K úspešnému priebehu nám pomohlo krásne jesenné počasie, úžasná príroda a ochotní pracovníci miestneho obecného úradu. V mene účastníkov srdečne ďakujeme všetkým, ktorí sa spolupodieľali na organizácii podujatia.

Bc. Eva Lechmanová

JESENNÝ ZBER BIOODPADOV

OD 2. DO 13. NOVEMBRA

Objemný bioodpad (veľké vetvy stromov a kríkov, ktoré nie je možné umiestniť do hnedých 120 l nádob) v lokalitách pri rodinných domoch sa bude zberať vo vašom obvode iba v ten istý deň ako komunálny odpad. Vetvy stromov a kríkov vykladajte do priestoru zeleného pásu pred vašim domom, do dostupného priestoru dvora a pod.

PODMIENKY ODBERU BIOODPADU:

- biologický odpad nesmie obsahovať žiadne prímеси iných odpadov (kamene, plasty, sklo a pod.)
- vetvy stromov nesmú mať priemer väčší ako 8 cm a dĺžku väčšiu ako 3 m
- biologický odpad musí byť pripravený na odber na prístupnom a vhodnom mieste pre zberovú techniku a nesmie blokovat' komunikáciu alebo chodníky.

Pravidelný zber bioodpadu do 120 litrových hnedých nádob v tomto roku ukončíme od 23. novembra do 27. novembra, podľa jednotlivých obvodov.

Zber bioodpadu do kontajnerov rozmiestnených po meste sa v tomto roku neuskutoční. Bioodpad môžu občania mesta celoročne a bezplatne odovzdávať na zberných dvoroch TaZS mesta Michalovce (Partizánska ul. 55 a Lastomírska ul. 2).

dva týždne v športe

Futbal

MFK ZEMPLÍN – ŠK SLOVAN BRATISLAVA FUTBAL

7. 11., 17.00 hod., FORTUNA liga muži – 13. kolo
Info: <http://new.mfkzemplin.sk/>

Ľadový hokej

HK DUKLA INGEMA MICHALOVCE – MHK 32 L. MIKULÁŠ

30. 10., 17.00 hod., Tipos Extraliga

DUKLA INGEMA MICHALOVCE – HK POPRAD

3. 11., 17.30 hod., 1. semifinálový zápas, Tipos Kaufland cup
priamy prenos na RTVS
Info: <https://hkduklamichalovce.sk/>

Program športu si môžete pozrieť na internetovej stránke

www.michalovce.sk

Spomínajme ekologicky

V týchto dňoch si opäť pripomíname Sviatok všetkých svätých a po ňom sviatok Pamiatky zosnulých, ľudovo toto obdobie nazývané aj Dušičky.

Začiatok novembra je u nás spájaný so spomienkami na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Svoju úctu a to, že nám chýbajú, sme zvykli prejavovať vyzdobením miest ich posledného odpočinku. Obchody sú celé týždne pred sviatkami preplnené umelými kyticami a kahancami. Zamysleli sme sa niekedy, či naozaj potrebujú naši blízki až takúto umelú parádu?

Vysvietené cintoríny s bohatou výzdobou majú totiž aj svoju odvrátenú stránku – preplnené kontajner-y doslúženej výzdoby. Málokto sa zamyslí, aká je budúcnosť všetkých dekoratívnych kahancov, umelých kvetov a vencov. V tom lepšom prípade skončia nekonečné tony nepotrebné dekorácie v triedenom zbere. Ale väčšina tejto „parády“ sa nahromadí v zmesovom komunálnom odpade. A ten sa, bohužiaľ, bude na skládkach rozkladať ešte veľa rokov. Pre tých, ktorým životné prostredie nie je ľahostajné a chcú byť k nemu ohľaduplní, je tu jednoduchý návod, ako naložiť so spomínanou výzdobou. Do kontajnera na biologický odpad alebo kompostéra patria zelené časti prírodných vencov a kytic, živé kvety, listie, men-

šie konáre. Do kontajnera na sklo môžete vytriediť fľaše, poháre, sklenené svietniky a kahance bez umelých a kovových vrchnákov. Tie, tiež očistené od vosku, môžete vyhodit' do triedeného zberu plastov a kovov. Umelé kvety sú však väčšinou zložené z viacerých materiálov, a preto do triedeného zberu nepatria. Spolu s ostatným zmesovým odpadom končia na skládkach, kde sa rozkladajú stovky rokov.

Ideálnym riešením je preto sna-ha o zníženie množstva odpadu. Treba zvážiť, či naozaj potrebujeme mať na hroboch našich blízkych desiatky kahancov a umelých kytic. Môžeme ich nahradiť prírodnými materiálmi, ktoré sú neporovnateľne menšou záťažou pre životné prostredie. Stačí vysadiť napríklad chryzantémy v črepníkoch, ktoré sú typickým kvetom pre toto obdobie. Vence z prírodných materiálov nie sú o nič horšie ako tie umelé. Naopak, sú rovnako pekné a stačí jedna prechádzka do prírody a pokojne si ozdoby na ne môžete nazbierať aj sami. Farebné listie, okrasné plody, vetvičky, mach, sušené kvety, šišky, dreviny a podobne sú teraz na každom rohu. Alternatívou umelých kahancov môžu byť sklenené svietniky s kovovým vrchnákom, ktoré môžeme používať viackrát.

Pripomeňme si, že tieto sviatky nie sú ani tak o bohatej výzdobe, ako o spomienke na našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami.

EnviPak

Technické a záhradnícke služby mesta Michalovce pripravujú

**ZBER OBJEMNÉHO ODPADU
A ODPADU S OBSAHOM ŠKODLIVÝCH LÁTKO**

od 16. do 27. novembra